

7. Згуровський М. Утворення Київської політехніки: уроки для сьогодення. – К.: КП, 2008 (оновлено 2015) [Електронний ресурс]. – URL: <http://kpi.ua/823-3>

8. Яната О. Перспективи розвитку природознавства на Україна та завдання відділу природничих наук Українського наукового товариства / О. Яната // Вісник природознавства. – Київ, 1921. – Вип. 1. – С. 7-13.

Bibliography

1. Bilan L.L. System of training of agrarian specialists in Ukraine (19th – early 20th century) / Lyudmyla Bilan. – Kyiv: Agricultural Education, 2011. (in Ukrainian).

2. Bilotserkivska A. Agriculture in Ukraine of the first quarter of 20th century and its scientific and educational provision in the context of Professor A.G. Ternychenko work / Alla Bilotserkivska. – Kyiv: (b. in.), 2010. (in Ukrainian).

3. Zavalnyuk O.O. Network development and practice of agricultural research institutions in Kyiv region (late 19th – early 20th centuries) / O.O. Zavalnyuk // Extended abstract of candidate's thesis. Shevchenko National University, Kyiv, 2003. (in Ukrainian).

4. University Reports. – Kiev, 1893-1895. (in Russian).

5. Onopryenko V.I. History of Ukrainian Science of 19th – 20th centuries / Valentyn Onopryenko // – Kyiv: Lybid, 1998. (in Ukrainian).

6. Agriculture and forestry. Journal of the Ministry of State Properties. – St. Petersburg, 1893. (in Russian).

7. Zgurovskyy M. The establishment of Kyiv Polytechnic Institute: Lessons for today [Electronic recourse] / Mykhaylo Zgurovskyy. – URL: <<http://kpi.ua/823-3>> (in Ukrainian).

8. Yanata A. Prospects of science in Ukraine and the Department of Natural Sciences of the Ukrainian Scientific Society. Bulletin of Natural Science / Oleksánder Yanata. – Kyiv, 1921. – Vol. 1. – P. 7-13. (in Ukrainian).

УДК 378:147:001.897

Кобюк Юлія Миколаївна – молодший науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

E-mail: Yulia23Yulia@ukr.net

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ДОСВІД

Анотація. У статті досліджується австралійський досвід використання інноваційних технологій в професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів. Розкрито поняття технології та інноваційні технології, а також розглянуті їх особливості та критерії. Визначений головний принцип, який лежить в основі програм педагогічної підготовки майбутніх фахівців в Австралії та фактори, які зумовили використання інноваційних технологій в освіті, зокрема педагогічної. Наведені приклади технологій які застосовуються Австралійськими вищими навчальними закладами в процесі підготовки фахівців початкової ланки освіти. Описаний

позитивний вплив інноваційних технологій на процес професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Ключові слова: *технологія, інноваційні технології, професійна підготовка, педагогічна підготовка, дистанційна освіта.*

Kobyuk Yulia – Junior Researcher of the Andragogy Department of the Institute for Pedagogical and Adult Education of the NAPS of Ukraine
E-mail: Yulia23Yulia@ukr.net

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS: THE AUSTRALIAN EXPERIENCE

Summary: *The article deals with the Australian experience in the use of innovative technologies in the training of primary school teachers. The concept of technology and innovative technologies, their characteristics and criteria are examined. The basic principle of the educational programs for training future professionals in Australia and the factors providing the use of the innovative technologies in education. The examples of technologies used in Australian universities in the training of primary education teachers are presented. It was described the positive impact of innovative technologies on the process of training primary school teachers.*

Key words: *technology, innovative technologies, vocational training, teachers' training, distance education.*

Вступ. Необхідність адаптації системи освіти до нового соціально-економічного середовища у сучасному світі висуває нові вимоги до підготовки конкурентоспроможних і компетентних фахівців сфери освіти. Акцент робиться на здатності нестандартно і незалежно мислити, критично підходити до нових знань, творчо вирішувати проблемні ситуації і працювати в команді. Відтак, набуває актуальності застосування інноваційних педагогічних технологій. Застосування ефективних технологій навчання стає пріоритетною потребою і визначає напрями й способи опанування студентами необхідних професійних знань і вмінь.

На сучасному етапі Австралія визнається однією із найбільш безпечних та стабільних країн світу, культура та освіта якої визнана як одна з найякісніших, найстабільніших та найдемократичніших у світі. Саме тому Австралійський досвід використання інноваційних технологій в професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів є актуальним для освітньої практики і педагогічної науки України.

Аналіз досліджень. Проблемам освітньої інноватики в сучасній теорії та практиці присвячені роботи Р. Гуріна, Л. Даниленко, М. Кадемії, А. Коломієць, І. Підласого, С. Подмазіна, О. Пометун, О. Попової, Н. Федорової, О. Шестопалюка та ін. Теоретичний і дидактичний аспекти інноваційних технологій вже достатньо розроблені та висвітлені в роботах М. Башмакова, В. Безпалька, Л. Буркової, В. Лозової, Г. Селевка та ін.

вітчизняних і зарубіжних науковців. Особливий інтерес у дослідженні питань навчання і виховання в Австралії становить доробок Ф.Е. Джоунса, Е. Маюсензі, Н.Харгрівза, Ф.Кумбза, Л.Девіса, Л. Тарлінга, Р.С. Ферпоссон, Я.Вілсона, М.Бврда, які акцентують увагу на інноваціях Б. Маклерів, П. Прайс-Девіс, П.Осборна, Н. Сміта, Ж. Відона, В. Біна, Д. Адамса, які досліджують інновації в навчальних програмах. Проте, незважаючи на кількість наукової літератури, Австралійський досвід використання інноваційних технологій в професійній підготовці майбутніх вчителів початкових класів досліджений недостатньо.

Аналіз окресленої проблеми і буде *метою* нашого дослідження. Для досягнення *мети* основними методами дослідження були загальнонаукові (ретроспективний аналіз, синтез, узагальнення), порівняльно-зіставний.

Результати дослідження. Концепція освіти в якості основної мети професійної освіти розглядає підготовку кваліфікованого працівника відповідного рівня і профілю, конкурентоспроможного на ринку праці, компетентного, відповідального, який вільно володіє своєю професією і орієнтованого в суміжних областях діяльності, здатного до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності, та здатного задовольняти потреби в отриманні освіти. У цих умовах сучасна система освіти широко залучає до освітнього процесу інноваційні педагогічні технології, які забезпечують досягнення високої якості і гарантованих результатів професійного навчання та становлення особистості майбутнього вчителя.

З'ясуємо сутність інноваційних технологій. Термін «технологія» походить від двох грецьких слів – майстерність і наука, навчання. Поняття «технологія» у педагогіку увійшло з виробництва. У виробничій сфері «технологія» визначається як сукупність різних прийомів, операцій, дій, процесів та їхню послідовність, що спрямовані на зміну стану об'єкта. Іншими словами – це алгоритм, за допомогою якого отримується запланований результат. Технології в галузі навчання і виховання, на думку Т.І. Туркот, принципово відрізняються від промислових технологій, оскільки перші є більш гнучкими і їх центром ваги, вихідним і кінцевим результатом є людина, а основним параметром виміру виступає рівень її розвитку [6]. Враховуючи особливості технологій навчання й виховання, ми будемо розглядати інноваційні педагогічні технології як цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів [2].

Як і будь-яка технологія, інноваційні технології мають відповідати певним критеріям технологічності. Аналіз науково-педагогічних джерел дозволив виокремити такі критерії: концептуальність (педагогічна

технологія має ґрунтуватися на певній науковій концепції); системність (педагогічна технологія повинна мати всі ознаки системи); можливість управління (педагогічна технологія повинна мати перспективу діагностичного цілепокладання, планування, проектування процесу навчання, поетапну діагностику, варіювання засобами та методами з метою корекції результатів); ефективність (педагогічна технологія повинна бути оптимальною за отриманими результатами й витратами); відтворюваність (педагогічна технологія повинна відтворюватися в інших ідентичних освітніх закладах, іншими суб'єктами); візуалізація (педагогічна технологія за необхідності, може мати можливість використання аудіовізуальної та іншої техніки) [4].

Слід зазначити, що рівень та інтенсивність застосування інноваційних технологій в професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів в різних країнах світу відрізняється. Відтак хотілося б докладніше розглянути досвід застосування інноваційних технологій Австралії. Ця країна обрала Британську модель навчання, та протягом останніх років займає передові позиції серед країн лідерів на міжнародному ринку освіти. Її система професійної підготовки з високими показниками у міжнародному співвідношенні здобула хорошу репутацію у світі. Головний принцип, який лежить в основі програм педагогічної підготовки в Австралії, полягає у тому, що освіта вчителя – це процес, який триває все життя. Педагогічна підготовка має супроводжуватися особистісним розвитком, який характеризується об'єктивною самооцінкою та вдосконаленням, усвідомленням необхідності здобуття знань і навичок, необхідних для подальшого навчання. Всі програми педагогічної підготовки мають забезпечувати майбутнім учителям можливість набуття основних практичних навичок, знання теорії та її зв'язку з практикою, прогресивних вчень і професійної компетентності [5].

Важливим здобутком Австралійської системи освіти є широке використання інноваційних технологій в підготовці майбутнього вчителя. Як показує проведений нами аналіз, серед найбільш популярних подібних інноваційних технологій можна виокремити дистанційне навчання, особистісно-орієнтовані, тренінгові, проектні, інтерактивні, мультимедійні, інформаційні, технології. На практиці різні технології активно і дуже результативно поєднуються.

Серед розмаїття інноваційних технологій які використовуються, особливої уваги, на нашу думку, заслуговує дистанційна освіта. До її появи призвели не лише розвиток техніки і традиційна спрямованість політики в галузі освіти на максимальну його доступність, загальність і демократичність, а й нерівномірність розподілу населення і віддаленість різних районів країни. Дистанційна освіта створює можливість отримання якісної освіти, та зорієнтована на використання комп'ютерних технологій,

часткову зайнятість тих хто навчається, рівні можливості доступу до освіти незважаючи на великі відстані.

Уперше таке навчання було запроваджене у 1911 році у Квінслендському університеті. Нині такий вид навчання пропонують понад 30 австралійських навчальних закладів. За статистикою, 10 із 100 студентів одержують знання не покидаючи дому. У вищих навчальних закладах України дистанційна освіта лише набуває своєї популярності.

Під час навчання в університетах студенти активно освоюють педагогічні технології, вони мають оволодіти знаннями і навичками їх використання, демонструвати уміння компетентно застосовувати їх в педагогічно обґрунтованій формі відповідно до навчально-виховного середовища; здатністю мати доступ, знаходити і робити свій внесок до освітньої системи. Студенти досліджують педагогічні технології, які можна застосовувати на практиці та розглядають соціальні потреби у їх застосуванні. Оцінювання їхніх знань і умінь може набувати таких інноваційних форм як он-лайн взаємодія, представлення електронного портфоліо та проекту нових технологій [1].

Проте, слід зазначити що австралійським студентам та вчителям не є обов'язковим проходження курсів з вивчення освітніх технологій. Австралія вже достатньо довго працює в напрямку розвитку та покращення дистанційної освіти. Результатом їхньої успішної роботи є мультимедійний посібник «Teaching and Learning for a Sustainable Future» (Викладання і навчання для підтримки майбутнього). Посібник Ця технологія розроблена для вчителів, викладачів і студентів, який має на меті переорієнтувати навчальний план і викладання таким чином, що навчальний досвід тих хто навчається допоможе їм самим передбачувати стаłe майбутнє й активно стимулювати свої можливості для креативного мислення. Посібник може використовуватися для збагачення навчального досвіду учнів, розширюючи їхній доступ до ресурсів і через використання правильних навчальних і проектних принципів у розробці матеріалів. «Teaching and Learning for a Sustainable Future» розроблено таким чином, щоб учителі змогли, навіть у віддалених куточках, зрозуміти нові освітні технології та концепції сталого розвитку освіти для підтримки їхнього майбутнього або майбутнього в маленьких групах [3].

Висновки та перспективи подільших досліджень. З вище сказаного можна зробити висновки, що використання інноваційних технологій в освіті Австралії зумовлено розвитком науки і техніки, географічними особливостями, а також спрямованості освітньої політики на виховання висококваліфікованого фахівця, здатного до самоосвіти і саморозвитку, здатного критично і творчо мислити і швидко орієнтуватися в інформаційному потоці. Інтенсивний розвиток інноваційних технологій дозволить зберегти і розвинути інтелектуальний потенціал нації, закладає основи для розвитку демократичної системи освіти, яка гарантує отримання повноцінної, якісної освіти на всіх рівнях, розширює можливості

громадян на отримання якісної освіти, створює сприятливі умови для формування ринку освітніх послуг та інтеграції вітчизняної системи освіти у світовий освітній простір. Результати аналізу світового освітнього досвіду сприяють розвитку ефективних методів навчання та виховання вітчизняної студентської молоді. Сучасний розвиток суспільства вимагає кваліфікованих педагогічних фахівців з високим рівнем професіоналізму. Відповідно до цього необхідно удосконалити існуючий зміст освіти. Важливими елементами, що забезпечують успішність та ефективність цього процесу є забезпечення навчально-комп'ютерними комплексами та відповідним інноваційними технологіями.

Література

1. Глушок Л. Зміст та структура навчальних планів і програм підготовки магістрів дошкільної освіти в університетах Австралії / Л. Глушок [Електронний ресурс]. – URL: http://library.udpu.org.ua/library_files/poriv_ped_stydii/2012/2012_2_16.pdf
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 349 с.
3. Костіна Л.С. Якісний професійний розвиток учителя як ключова детермінанта успішності учнів: австралійський досвід / Л.С. Костіна // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. – Київ; Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. – Вип. 33. – С. 41-45.
4. Кукушкин В.С. Педагогические технологии / В.С. Кукушкин. – Ростов/н/Д., 2002. – 336 с.
5. Мукан Н.В. Система професійної підготовки майбутніх учителів загальноосвітніх шкіл в університетах Канади : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Н.В. Мукан. – К., 2005. – 23 с.
6. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с.

Bibliography

1. Hlushok L. The content and structure of the curriculum for masters of preschool education in Australian universities [Elektronnyy resurs]. – URL: http://library.udpu.org.ua/library_files/poriv_ped_stydii/2012/2012_2_16.pdf. (in Ukrainian)
2. Dychkiv's'ka I.M. Innovative pedagogical technologies: textbook / I.M. Dychkiv's'ka. – 2-he vyd., dopovn. – K. : Akademvydav, 2012. – 349 s. (in Ukrainian)
3. Kostina L.S. High-quality teacher professional development as a key determinant of student achievement: the Australian experience / L.S. Kostina // Suchasni informatsiyni tekhnolohiyi ta innovatsiyni metodyky navchannya v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiya, teoriya, dosvid, problemy : zb. nauk. pr. – Kyiv; Vinnytsya : TOV firma «Planer», 2012. – Vyp. 33. – S. 41-45. (in Ukrainian)
4. Kukushkin V.S. Pedagogical technologies / V.S. Kukushkin. – Rostov/n/D., 2002. – 336 s. (in Russian)
5. Mukan N.V. System of training future teachers of secondary schools at universities in Canada: avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk : 13.00.04 / N.V. Mukan. – K., 2005. – 23 s. (in Ukrainian)
6. Turkot T.I. Pedagogy of higher education: teach. man./ T.I. Turkot. – K.: Kondor, 2011. – 628 s. (in Ukrainian)